

Verksamhetsberättelse

2016-10-21

Verksamhetsberättelse

2016-10-21

Innehållsförteckning

1 Verksamheten	3
2 Systematiskt kvalitetsarbete i Uddevalla kommun	3
3 Förutsättningar för måluppfyllelse.....	4
4 Uppföljning och analys av resultat av mått och måluppfyllelse av prioriterade läroplansmål 2015/2016	4
4.1 Resultat av mått i nämndens styrkort.....	4
4.2 Resultat av verksamhetens egna mått	5
4.3 Skolans mål är att varje elev respekterar andra människors egenvärde och integritet.....	5
4.4 Eleverna tar personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö.	6
4.5 Rektor har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen, elevhälsan och studie- och yrkesvägledningen utformas så att elever som behöver särskilt stöd eller andra stödåtgärder får detta.	6
4.6 Rektor har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att eleverna får kunskaper om sex och samlevnad, konsument- och trafikfrågor samt riskerna med tobak, alkohol, narkotika och andra droger.	7
4.7 Det är skolans ansvar att varje elev som slutfört ett program inom gymnasieskolan kan observera och analysera människans samspel med sin omvärld utifrån perspektivet hållbar utveckling.	8
5 Uppföljning och analys av övriga läroplansområden	9
6 Aktiviteter till nämndens prioriterade läroplansmål för kommande läsår	10
6.1 Gymnasieskola.....	10
7 Enhetens egna prioriterade läroplansmål för kommande läsår	11
8 Sammanfattning	11

2016-10-21

1 Verksamheten

Handels- och administrationsprogrammet är ett yrkesförberedande program som syftar till att utbilda elever som har en god grund för arbete inom handel, främst detaljhandel, men även näthandel och inom administrativa arbeten inom t ex handel och personalsektorn. En grundsten är entreprenörskap och eleverna har möjlighet att arbeta med UF (Ung företagsamhet).

Eleverna kan från årskurs två välja att gå någon av de två nationella inriktningarna Handel och service eller administrativ service.

Programmet har attraherat färre elever efter införandet av GY-11 och har nu en klass per årskurs.

Inom ramen för 2 500 poäng kan eleverna få den grundläggande behörigheten till högskola om de så önskar.

Under läsåret har vi genomfört ett utbyte med en skola i Florianopolis, i södra Brasilien. Vi har arbetet med UF, varje företag har haft medlemmar från båda länderna. Arbetet har skett både via datorkontakter och i "verkliga livet" då vi besökt varandra. Vi besökte Florianopolis i mars och de gjorde återbesök hos oss i maj. Utbytet heter "Opening doors into a global market" och drevs som internationellt Ung företagsamhets projekt.

2 Systematiskt kvalitetsarbete i Uddevalla kommun

Enligt skollagen ska det systematiska kvalitetsarbetet inriktas mot att uppfylla de nationella målen för utbildningen. Kravet innebär att huvudmän, förskole- och skolenheter systematiskt och kontinuerligt ska följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och utveckla utbildningen.

Uddevalla kommun har en särskild styrmodell för skolans systematiska kvalitetsarbete som följer förbättringshjulets olika faser (planera, genomföra, följa upp och analysera). I verksamhetsberättelsen ska fokus ligga på analysen av resultaten i förhållande till målen. Verksamhetsberättelsen utgör därför ett viktigt underlag för beslut om prioriteringar och utvecklingsinsatser för kommande läsår i syfte att uppfylla de nationella målen för utbildningen.

Alla förskolechefer och rektorer ska upprätta en verksamhetsberättelse efter avslutat läsår. Med dessa som grund ska sedan varje verksamhetschef skriva en verksamhetsberättelse som utgör grunden för huvudmannens (nämndens) verksamhetsberättelse. Utifrån de analyser som gjorts på de olika nivåerna i verksamheten föreslår förvaltningen barn och utbildningsnämnden att besluta om prioriterade läroplansmål för kommande läsår.

Inledningsvis redogörs för verksamhetens förutsättningar för måluppfyllelse utifrån ekonomi, personal och organisation. Därefter presenteras läsårets resultat av mått och en analys och bedömning av resultatet görs. Verksamhetens arbete med de läroplansmål som prioriterats för läsåret för att förbättra resultaten, utveckla verksamheten och dess måluppfyllelse redovisas därefter. Med analysen av måluppfyllelsen som grund identifieras handlingsplaner/aktiviteter till

2016-10-21

kommande läsårs prioriterade läroplansmål.

3 Förutsättningar för måluppfyllelse

HA:s budget omfattad 3 893 000 kronor, resultatet för programmet blev 142 00 kronor. HA ingår i rektorsområde BF, EK, HA. Rektorsområdets hela budget omfattade 17 066 000 kronor, resultatet för 2015 slutade på 26 000 kronor plus. HA ingår i rektorsområde BF, EK, HA budgetåret 2015 bidrog BF och HA till enhetens positiva resultat. Vilket betyder att rektorsområdet var i ekonomisk balans. HA som tappat elevunderlag under ett antal år har nu stabiliserat sig och personalbemanning som är i stort sett rätt.

HA tog in ungefär samma antal elever 2015 som de gjorde 2014. Vi har nu en klass per årskurs. För att möjliggöra att driva de båda nationella inriktningarna görs de samläsningar mellan inriktningarna som är möjliga.

Lärargruppen har bestått av 7 personer som haft sin huvudsakliga undervisning på HA. Samtliga är behöriga för sina ämnen och där det krävs lärarlegitimation finns det.

Eleverna använder PC som digitalt verktyg under sina tre år på HA då PC kan erbjuda de program som behövs för elevernas utbildning på HA.

Vi bjuder in föreläsare från elevernas kommande arbetsfält, eleverna i årskurs och 2 var med och göra inventering på Biltema. Vi har ett brett utbud av APL-platser för elevernas lärande på arbetsplatser. APL görs i åk 2 och 3.

4 Uppföljning och analys av resultat av mått och måluppfyllelse av prioriterade läroplansmål 2015/2016

4.1 Resultat av mått i nämndens styrkort

Mått	Flic	Poj	Tot	Flic	Poj	Tot	Flic	Poj	Tot
	ka	ke	alt	ka	ke	alt	ka	ke	alt
	201	201	201	201	201	201	201	201	201
	3/20	3/20	3/20	4/20	4/20	4/20	5/20	5/20	5/20
	14	14	14	15	15	15	16	16	16
— Andel (%) barn och elever som känner sig trygga	-	-	-				-	-	-
— Andel (%) elever som anser att de kan påverka arbetssätt, innehåll och redovisningsformer	-	-	-	62	78	68	-	-	-
↗ Andel (%) elever med gymnasieexamen inom tre år				75	59	68	100	86	94
↗ Genomsnittligt betygspoäng, gymnasieskola				13	10	11,4	14,9	11,2	13,4

2016-10-21

Andelen elever med gymnasieexamen efter tre år har höjts och ligger nu straxt under 100%. Vi har arbetat med att stötta upp eleverna på olika sätt, anpassningar har gjorts inom kursens ram, vi har haft studiestöd och en del elever har fått särskilt stöd i rondellen. Detta har också lett till att eleverna nått ett högre genomsnittsbetyg än fjolåret.

4.2 Resultat av verksamhetens egna mått

Mått	Flic	Poj	Tot	Flic	Poj	Tot	Flic	Poj	Tot
	ka	ke	alt	ka	ke	alt	ka	ke	alt
	201	201	201	201	201	201	201	201	201
	3/20	3/20	3/20	4/20	4/20	4/20	5/20	5/20	5/20
	14	14	14	15	15	15	16	16	16
↘ Antal avhopp				3	2	5	3	0	3
↗ Andel (%) elever med minst E i alla ämnen, gymnasieskola				53	18	36,1	90	29	65

Andelen elever som fått minst betyget E har höjts avsevärt jämfört med året innan orsaken till höjningen är vårt målmedvetna arbete med att ge eleverna de anpassningar som behövs för att de ska kunna nå så långt som möjligt i sitt kunskapsinhämtande.

Prioriterat mål:

4.3 Skolans mål är att varje elev respekterar andra människors egenvärde och integritet.

Anledning till prioritering och förväntad effekt

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Huvudmannen ska följa upp och dokumentera verksamheternas värdegrundsarbete och arbetet med upprättande och genomförande av plan mot kränkande behandling. Anledning till fortsatt prioritering av detta mål är alla elevers rätt till en trygg och likvärdig skolsituation.

Den förväntade effekten är att elevernas kunskaper och förståelse för alla elevers rätt till en trygg och likvärdig skolsituation ökar, liksom andelen elever som känner sig trygga i skolan. Alla enheter ska efter läsårets slut kunna redogöra för hur arbetet med det prioriterade läroplansmålet har medvetandegjort och höjt elevernas kunskaper och förståelse för alla elevers rätt till en trygg och likvärdig skolsituation.

Analys av måluppfyllelse

De områden som vi arbetade med utifrån elevenkäten 2014/2015 var demokrati, kön, sexuell läggning och självkänsla, samt fortsatt arbete med att göra handlingsplanen och årshjulet mer känt hos elever och personal samt att förbättra tryggheten på vissa platser i skolan.

Vi har gjort förändringar i caféet (möblering och enkla avskärningar) för att göra det mer trivsamt och tryggt.

Vi bytte lås på toaletter som hade lås som eleverna upplevde som otrygga. Eleverna pekade även ut matsalen som en plats där de kan känna sig otrygga på grund av de långa matköerna. Det bli trångt och där kan det också uttalas kränkande ord. Som en del i att förbättra detta har vi gjort

2016-10-21

schemaanpassningar för att så långt det går fördela lunchrasterna så att köerna inte blir så långa, samt talat med elever om "god ton".

Det har funnits ett visst missnöje med planeringen av den del av temadagar som planeras centralt, för att komma till rätta med det har representationen i temadagsgruppen ändrats. Vi har nu en representant från rektorsområde BF EK HA i den gruppen.

I enkäten som genomfördes under vårterminen 2016 uppger 91 % av de svarande eleverna svarar att de trivs mycket bra, bra eller ganska bra och 97 % av de svarande eleverna uppger att de alltid är trygga, oftast är trygga eller ganska trygga på skolan, samma procentsiffra som i fjol.

Vi kommer att arbeta med att göra vår handlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling mer känd genom att arbeta med den och de frågor den berör på t ex tid med elevansvarig lärare och temadagar.

Prioriterat mål:

4.4 Eleverna tar personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö.

Anledning till prioritering och förväntad effekt

Eleverna behöver träna sig i att ta personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö. Det kan ske individuellt eller i samråd med lärare. ett sätt att ta personligt ansvar kan vara att ta tillvara de stöd som ges i studiepassen.

Den förväntade effekten är att studiepassen används av eleverna i högre grad än vad som varit.

Analys av måluppfyllelse

Vi arbetar ganska ofta med att ge eleverna ett "uppdrag"/uppgift/projekt som de får arbeta med på egen hand eller i grupp det kan vara att t ex starta ett fiktivt företag, utveckla/förbättra en produkt. De får ramar, läraren är en expert som kan ge råd och eleverna kan självklart använda läroböcker eller datorn för att söka fakta eller idéer.

För elever som behöver mer stöd erbjuds de studiepass, anpassade uppgifter och/ eller anpassade redovisningsformer. Ibland också stöd i rondellen.

Prioriterat mål:

4.5 Rektor har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen, elevhälsan och studie- och yrkesvägledningen utformas så att elever som behöver särskilt stöd eller andra stödåtgärder får detta.

Anledning till prioritering och förväntad effekt

Resultatuppföljningen visar en nedåtgående trend avseende elever som inte får godkända betyg i samtliga kurser. Den förväntade effekten av det prioriterade läroplansmålet är ökad måluppfyllelse för elever i behov av särskilt stöd. Detta ska ske genom att fler elever får stöd inom ramen för kursen samt att fler elever väljer svenska som andraspråk. Resultatet är att färre provningar genomförs.

2016-10-21

Analys av måluppfyllelse

Schemaläggningen, parallellläggning av SVE och SVA kurserna, har inneburit en möjlighet för alla elever att läsa svenska inom schemaramen. Det är svårt att redan nu säga om det är just schemaläggningen av svenska som andra språk (SVA) som avgjort att de få elever med behov av SVA fått godkänt betyg i kursen. Men det har definitivt underlättat för eleverna att läsa den kursen på det sättet och det garanterar att eleverna får lika många timmar i kursen som de elever som läser svenska (SVE). Vi ser så pass goda resultat ur synpunkten att alla elever ska ha goda förutsättningar för lärande att detta med parallellläggning kommit för att stanna

Prioriterat mål:

4.6 Rektor har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att eleverna får kunskaper om sex och samlevnad, konsument- och trafikfrågor samt riskerna med tobak, alkohol, narkotika och andra droger.

Anledning till prioritering och förväntad effekt

Gymnasieskolan har identifierat att det finns behov av att stärka friskfaktorer och att fler elever gör goda livsval.

Den förväntade effekten är att arbetet med det prioriterade läroplansmålet är att elevernas kunskaper ökar inom områdena sex- och samlevnad, konsument- och trafikfrågor samt riskerna med tobak, alkohol och andra droger.

Alla enheter ska efter läsårets slut ska kunna redogöra för sin analys av arbetet med prioriterat läroplansmål.

Analys av måluppfyllelse

En Handlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas årligen för rektorsområdet. Detta sker delvis tillsammans med de övriga rektorsområdena i skolhuset, då det är viktigt att delar av denna är överensstämmande för samtliga elever och personal. I ett gemensamt hus behöver värdegrund och regler delvis vara de samma. Andra delar måste anpassas till rektorsområdet och ytterligare något kan behöva anpassas till programmets karaktär.

Planen upprättas under början av höstterminen utifrån insamlandet av underlag t ex genom den enkät som görs för Handlingsplanen. Vi har tre gemensamma temadagar inom Uddevalla gymnasieskola, ena halvan av dagen planeras gemensamt för hela gymnasiet med t ex föreläsningar av inbjudna "experter" och för- och efter-arbete av ämnet. Den andra halvan av dagen planeras inom rektorsområdets program.

Flertalet elever känner till lagen mot diskriminering och kränkande behandling samt skolans handlingsplan, men de är inte lika medvetna om innehållet i dem. I det fortsatta arbetet ska vi ge eleverna kunskaper avseende innehåll både i lag och handlingsplan. Detta ska ske vid många tillfällen temadagarna, på tid med elevansvarig lärare samt i kurser där detta har en naturlig koppling

2016-10-21

Prioriterat mål:

4.7 Det är skolans ansvar att varje elev som slutfört ett program inom gymnasieskolan kan observera och analysera människans samspel med sin omvärld utifrån perspektivet hållbar utveckling.

Anledning till prioritering och förväntad effekt

Varje enhet ska enligt nämndsbeslut ha tre utvecklingsområden inom lärande för hållbar utveckling. Arbetet med utvecklingsområden kan kopplas till Håll Sverige Rents miljöcertifiering Grön Flagga.

Alla lärare ska integrera hållbar utveckling i sin undervisning. Den förväntade effekten av detta är att öka elevernas förmåga att observera och analysera människans samspel med sin omvärld utifrån hållbar utveckling.

Alla enheter ska efter läsårets slut kunna beskriva hur de har arbetat med de tre utvecklingsområdena och hur arbetet medvetandegjort och höjt elevernas kunskaper om hållbar utveckling.

Analys av måluppfyllelse

Detta har vi gjort:

UF i ett internationellt perspektiv

Detta har vi gjort:

Vi har drivit ett internationellt utbyte med Florianopolis i Brasilien med internationellt UF som bärande tema. Från HA har elever i alla tre årskurser deltagit, majoriteten av eleverna var från åk 2. Vi hade också med två elever från GLUHA. Skolan i Brasilien var en skola med elever upp till 18 årsåldern, dock inte en gymnasieskola, snarare en grundskola. Skolsystemen i Sverige och Brasilien ser rätt så olika ut. Projektet gick ut på att elever från oss och Florianopolis drev UF-företag tillsammans. I alla företag fanns alltså elever från båda länderna. Projektet sker har skett i samverkan med Globala skolan, finansieringen skedde i form av Athena-projekt.

UF året löper från augusti – maj och beskriver de aktiviteter som skall ingå, och hur de kan kopplas till våra kurser. Våra HA-elever var de som var mest aktiva eftersom motsvarande projekt inte finns i Brasilien. Men alla elever har varit delaktiga i att ta fram produkter som är anpassade både för den svenska och brasilianska marknaden.

De svenska eleverna besökte Florianopolis i mars och där kunde de för första gången arbeta praktiskt ihop och de hade också en liten lokal mässa med försäljning av de produkter de hade. När vi fick återbesök av de brasilianska eleverna med lärare så fick våra företag delta i SM i Ung företagsamhet i Stockholm 16-17 maj. Detta därför att UF nationellt varit intresserade av vårt projekt och då upplät plats för våra internationella UF.

Deltagande elever från Brasilien och Sverige har varit 15 - 20 år och är i olika faser av sin utbildning. Kommunikationen mellan ungdomar och vuxna har skett på engelska, vilket har fungerat utmärkt. Kommunikationen har även skett i en sluten Facebook-grupp och även en blogg i dagboksform. Ungdomarna har bott i värdfamiljer, både i Brasilien och Sverige

Resultat:

Ett resultat av resan till Brasilien var att eleverna fick upp ögonen för hållbar utveckling, skillnader

2016-10-21

mellan länder och vikten av engagemang och politisk styrning vad gäller t ex avfallshantering och vattenrening.

Nästa steg:

Tanken var att söka statsbidrag från Athena ytterligare en omgång, men inför ansökningsomgången för 2016-17 är inte möjligt att söka förlängning av vårt projekt. Vi kommer dock att behålla kontakterna med Escola da Ilha i Florionapolis och återupptar utbytet när finansiering åter är möjlig. Möjligheten att driva UF-företag för de svenska eleverna fortsätter inom ramen för HA-programmets kurser. Vi kommer också att se över möjligheten att starta UF-projekt med andra länder inför läsåret 2016/2017.

Produktutvecklingsprojektet:

Kurserna Branschkunskap och Entreprenörskap har genomförts i projektform parallellt med kursen information och kommunikation

Syftet var bl.a. att eleverna ska arbeta i grupper och tillsammans lösa olika uppgifter. I Branschkunskap att förbättra en befintlig produkt eller skapa en ny produkt som kan finnas behov av.

Entreprenörskapet att få kunskap om att starta och driva ett företag med en affärsidé som eleverna ska utveckla. Här tar de också med sig kunskaper och erfarenheter från det första projektet

Resultat: Eleverna reflekterade i efterhand över hur väl de fått förståelse för hållbar utveckling.

Eleverna har tittat på hur produkter tillverkas, av vilka material och produkternas emballage och om emballaget behövs. Eleverna iakttog också samspel mellan elever i klassen, lärare och andra.

Eleverna visade sina kunskaper genom att presentera resultaten av projekten för klassen och lärare. Det entreprenöriella lärandet genomsyrar båda projekten. Eleverna har därigenom möjlighet att utvecklas utifrån sina egna förutsättningar.

Nästa steg: Under läsåret två ska eleverna ges möjlighet att presentera sina projekt och idéer för nästa års ettor. Under kommande läsåret ska också eleverna i årskurs två starta fiktivt företag med handel med varor på nätet. Eleverna kommer också att erbjudas UF som gymnasiearbete under årskurs tre. I kurserna ingår entreprenöriellt lärande och hållbar utveckling som en röd tråd.

Projekt i näthandel:

I årskurs två skapar eleverna en nätbutik till ett fiktivt företag där de bland annat måste ta hänsyn till miljön och miljöpåverkan.

Tillsammans har vi skapat förståelse för transporter och dess påverkan på miljön. I sitt fiktiva företag valde eleverna därefter de mest miljövänliga transporterna. Eleverna valde utifrån diskussioner och förutsättningar det mest miljövänliga transportalternativen till sina företag. Inte alls sällan valde de kombitransporter (Lastbil-tåg-lastbil), dessutom handlade de ofta om att företagen samlar last (lastar från flera företag på samma lastbärare).

Nästa steg: Kunskaperna följs upp och fördjupas i kursen Logistik 1 i årskurs tre.

5 Uppföljning och analys av övriga läroplansområden

Flickors upplevda stress och pojkars lust till lärande vi ser det som något som går in i varandra, inte något som vi behandlar som två olika punkter. Elever oavsett kön kan uppleva stress i skolarbetet på grund av vårt betygssystem, tidspress och att de inte alltid vet vad som förväntas av

2016-10-21

dem. Detta bemöter vi genom att vara tydliga med kunskapsmålen, och de uppgifter vi ger dem. Tidspressen kan också vara av olika slag, den faktiska i skolan med mycket som ska presteras på relativt kort tid och den extra tidspress som uppstår då elever har fritidsintressen som kräver tid (t ex idrottsengagemang) eller extra arbete för att få en egeninkomst. Vi gör projekt/arbetsuppgifter som hör till fler än en kurs ibland, det upplevs oftast som en fördel. Vi flytta prov/ inlämningstider efter överenskommelse med eleverna, vi varierar redovisningsformer för att ge eleverna möjlighet att visa kunskap på det sätt som passar dem bäst. Det kan både minska stress och skapa motivation/ lust att lära. Ett annat sätt att skapa lust att lära är att knyta an undervisningen till elevernas "vardag" och samtala om nyttan med att lära sig olika saker. Elevhälsoteamet finns med i det förebyggande arbetet mot stress i ex hälsosamtalen.

Stärka elevers inflytande och delaktighet när det gäller det nära samarbetet mellan elever och lärare så går detta delvis hand i hand med hur vi arbetar för att minska elevernas stress. Förutom inflytande över när och hur redovisning av kunskaper ska ske så har de också inflytande över arbetsformer. Vi kan skapa uppdrag (uppgifter) där läraren ger ramen och en del av innehållet. Eleven får själv fylla på med innehåll. Vi arbetar med tydlig koppling till relevant bransch på arbetsmarknaden. Elever kan ge förslag till studiebesök.

Vi har som mål att eleverna ska klassråd mellan programråden och att eleverna ska ta tillfället i akt att delta i skolans HSG och i Ungdomsfullmäktige. Det händer att elever avstår från dessa mer formella inflytandet ofta anger de att de inte hinner med, skolarbetet går först och de prioriterar APL före möten.

6 Aktiviteter till nämndens prioriterade läroplansmål för kommande läsår

6.1 Gymnasieskola

Nämndens prioriterade läroplansmål för gymnasieskola 2016/2017	Identifierade handlingsplaner för att uppnå målen	Enhetens aktiviteter
Det är skolans ansvar att varje elev kan observera människans samspel med sin omvärld utifrån perspektivet hållbar utveckling.	Lärande för hållbar utveckling	Inspirationsdag för lärare- Från ord till handling Fokusvecka
Skolans mål är att varje elev kan samspela i möten med andra människor utifrån respekt för skillnader i livsvillkor, kultur, språk, religion och historia.	Integration och inkludering	Gymnasiepraktik Kompetensutvecklingsdag för personal
Det är skolans ansvar att varje elev tillägnar sig goda kunskaper i de kurser som ingår i elevens studieväg och kan använda dessa kunskaper för vidare studier och i samhällsliv, arbetsliv och vardagsliv.	Studieresultat och motivation	Kompetensutveckling för lärare

2016-10-21

Nämndens prioriterade läroplansmål för gymnasieskola 2016/2017	Identifierade handlingsplaner för att uppnå målen	Enhetens aktiviteter

7 Enhetens egna prioriterade läroplansmål för kommande läsår

Enhetens prioriterade läroplansmål för 2016/2017	Förväntad effekt	Enhetens handlingsplaner/aktiviteter för att uppnå målen
Normer och värden	Eleverna ska få en god insikt i att etik och moral har en naturlig plats inom deras kommande arbetsfält .	Att diskutera och agera utifrån värdegrunden ingår som en naturlig del i alla karaktärsämneskurser och även i flera av gymnasiegemensammakurser. Eleverna kommer till exempel på ett djupare plan diskutera och träna kundbemötande, Hur agerar en ärlig försäljare.
Kunskaper	Hållbar utveckling eleverna ska få kunskap om t ex hur valert av material i kläder kan påverka miljön. Hur val i producent-och kundled påverkar olika dimensioner av hållbar utveckling.	Hållbar utveckling kommer att lyftas särskilt i arbeten som ingår som del i programmets kurser och projekt. Exempelvis handlar det om att studera vissa klädmaterial, vilken miljöpåverkan de har, etiska hänsyn och socialaförhållanden vid framställning av produkten. Producentansvaret är ett viktigt inslag som berörs och däri ingår även återvinning av produkt och förpackning

8 Sammanfattning

Handels-och administrationsprogrammet är ett yrkesförberedande program som syftar till att utbilda elever som får en god grund för arbete inom handel, främst detaljhandel, men även näthandel och inom administrativa arbeten inom t ex handel och personalsektorn. En grundsten är entreprenörskap och eleverna har möjlighet att arbeta med Ung företagsamhet (UF).

Eleverna använder PC som digitalt verktyg under sina tre år på HA då PC kan erbjuda de program som behövs för elevernas utbildning på HA. Eleverna kan från årskurs två välja att gå någon av de två nationella inriktningarna Handel och service eller administrativ service. Inom ramen för 2 500 poäng kan eleverna få den grundläggande behörigheten till högskola om de så önskar.

Under läsåret har vi genomfört stort och givande projekt inklusive ett utbyte med en skola i Florianopolis, i södra Brasilien. Vi har arbetet med UF, varje företag har haft medlemmar från båda länderna. Arbetet har skett både via datorkontakter och i "verkliga livet" genom att vi besökt varandra. Vi besökte Florianopolis i mars och de gjorde återbesök hos oss i maj. Utbytet heter

2016-10-21

"Opening doors into a global market" och drevs som internationellt Ung företagsamhets projekt

Vi bjuder in föreläsare från elevernas kommande arbetsfält, eleverna i årskurs och 2 var med och göra inventering på Biltema. Vi har ett brett utbud av APL-platser för elevernas lärande på arbetsplatser. APL görs i åk 2 och 3.

Andelen elever med gymnasieexamen efter tre år har höjts och ligger nu straxt under 100%. Vi har arbetat med att stötta upp eleverna på olika sätt, anpassningar har gjorts inom kursens ram, vi har haft studiestöd och en del elever har fått särskilt stöd i rondellen. Detta har också lett till att eleverna nått ett högre genomsnittsbetyg än fjolåret.

Vi har upprättat en handlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling, de områden som vi arbetade med utifrån elevenkäten 2014/2015 var demokrati, kön, sexuell läggning och självkänsla, samt fortsatt arbete med att göra handlingsplanen och årshjulet mer känt hos elever och personal samt att förbättra tryggheten på vissa platser i skolan.

Vi arbetar ganska ofta med att ge eleverna ett "uppdrag"/uppgift/projekt som de får arbeta med på egen hand eller i grupp det kan vara att t ex starta ett fiktivt företag, utveckla/förbättra en produkt. De får ramar, läraren är en expert som kan ge råd och eleverna kan självklart använda läroböcker eller datorn för att söka fakta eller idéer.

Vi har under året bland annat arbetat med ett projekt i Näthandel, i årskurs två eleverna skapade en nätbutik till ett fiktivt företag där de bland annat måste ta hänsyn till miljön och miljöpåverkan. Tillsammans har vi skapat förståelse för transporter och dess påverkan på miljön. I sitt fiktiva företag valde eleverna därefter de mest miljövänliga transporterna. Eleverna valde utifrån diskussioner och förutsättningar det mest miljövänliga transportalternativen till sina företag. Inte alls sällan valde de kombitransporter (Lastbil-tåg-lastbil), dessutom handlade de ofta om att företagen samlastar (lastar från flera företag på samma lastbärare)

Nästa steg: Kunskaperna följs upp och fördjupas i kursen Logistik 1 i årskurs tre

Kommande har vi prioriterat att arbeta med

* Normer och värden, avsikten är att ge eleverna god insikt i etik och moral har en naturlig plats inom deras kommande arbetsfält. Detta ska vi göra genom att diskutera och agera utifrån värdegrunden som ingår som en naturlig del i alla karaktärsämneskurser och även i flera av gymnasiegemensammakurser. Eleverna kommer till exempel på ett djupare plan diskutera och träna kundbemötande, och hur agerar en ärlig försäljare. Målet är att de ska bli ärliga och bra försäljare och goda arbetskamrater på APL-platser och senare i arbetslivet

* Kunskaper, eleverna ska arbeta med hållbar utveckling och de ska få kunskap om t ex hur valet av material i kläder kan påverka miljön. Hur val i producent-och kund-led påverkar olika dimensioner av hållbar utveckling. Hållbar utveckling kommer att lyftas särskilt i arbeten som ingår som del i programmets kurser och projekt. Exempelvis handlar det om att studera vissa klädmaterial, vilken

Verksamhetsberättelse

Handels- och administrationsprogrammet

13 (13)

2016-10-21

miljöpåverkan de har, etiska hänsyn och sociala förhållanden vid framställning av produkten. Producentansvaret är ett viktigt inslag som berörs och däri ingår även återvinning av produkt och förpackning. Mål är att eleverna ska få kunskaper om social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet som de kan omsätta i praktiken.